

El combat dels actors negres al teatre català

Denise Duncan estrena una obra sobre racisme i discriminació a la Sala Beckett

3 min. BARCELONA 22/10/2020 18:26

NÚRIA JUANICO LLUMÀ

0

Comparteix

Guardat

Una escena d'El combat del segle, que es pot veure a la Sala Beckett / KIKU PIÑOL / SALA BECKETT

Algun dia o altre, a la dramaturga i directora Denise Duncan (Costa Rica, 1979) li agradaria poder-se oblidar "del tema". Com a creadora sempre ha aprofitat l'altaveu dels escenaris per denunciar el racisme i la discriminació racial -amb obres com *Negrata de merda*, que es va veure l'any passat al Tantarantana (https://www.ara.cat/cultura/Negrata-merda-microviolencies-quotidianes_0_2243175667.html)-, però tard o d'hora Duncan desitjaria poder-los deixar enrere, perquè voldria dir que la situació s'ha normalitzat. De moment la igualtat encara no ha arribat a les cartelleres teatrals i per això Duncan va dedicar la seva residència a la Sala Beckett, l'any passat, a escriure *El combat del segle*. L'obra, que es pot veure fins al 22 de novembre, és el primer espectacle escrit i dirigit per una dona negra i protagonitzat per un actor negre que es crea i es representa a Catalunya.

"Espero que aquest espectacle sigui un primer pas per normalitzar la presència de persones afrodescendents als escenaris", afirma Duncan. *El combat del segle* el protagonitza el boxejador nord-americà Jack Johnson (encarnat per l'actor Armando Buika, germà de la cantant Concha Buika i del polític Guillem Balboa), que el 1910 es va convertir en el primer campió mundial de pesos pesants negre després de derrotar un contrincant blanc, Jim Jeffries (Àlex Brendemühl). "Amb aquella victòria va desafiar els Estats Units, però després va haver de fugir per una condemna injusta. Va acabar vivint tres anys a Barcelona, era un personatge molt particular", diu Duncan.

→
Jac

gegant que va derrotar el racisme a cops de puny

(https://www.ara.cat/suplements/diumenge/Jack-Johnson-boxejador-gegant-derrotar-racisme_0_2484351553.html)

A partir d'aquella fita històrica, la dramaturga reflexiona sobre "la por de no ser estimats, la necessitat de transcendir i la manera com ens enfrontem als èxits i als fracassos". Tot plegat, amb el racisme de fons i amb moltes ressonàncies a l'actualitat. "Quan vaig arribar a Barcelona fa setze anys només era actriu, però vaig deixar-ho perquè era molt complicat. Ara hi ha més consciència i més papers, però encara costa molt", subratlla Duncan.

Guanyar un càsting no pel color de la pell

Més enllà de guanyar presència i visibilitat als escenaris -reivindicada per col·lectius com Tinta Negra-, els intèrprets negres demanen que no se'ls doni feina només pel seu color de pell. "Moltes vegades busquen una actriu negra, així, en general, i s'hi presenten intèrprets que no tenen res a veure les unes amb les altres. La lluita consisteix ara que s'entengui que hi ha particularitats, i que s'esculli d'acord amb aquestes particularitats, perquè

voldrà dir que s'ha fet una feina profunda a l'hora de contractar algú negre", demana Duncan.

L'escenari ideal, que la dramaturga encara veu molt lluny, és aconseguir que els intèrprets negres puguin fer qualsevol paper, independentment del color de la pell. Veure qualsevol obra de Shakespeare protagonitzada per actors afroamericans no és estrany en països com els Estats Units, però a Catalunya encara no ha passat mai. I no només això, sinó que a finals del 2018 la discriminació racial va ser polèmica perquè un actor blanc interpretava un personatge negre en un espectacle del Teatre Lliure (https://www.ara.cat/cultura/denuncien-Angels-America-invisibilitza-collectiu_0_2115388606.html). L'obra estava dirigida per David Selvas, que va declinar el premi Butaca i va entonar un *mea culpa* per la controvèrsia (https://www.ara.cat/cultura/Butaca-premien-Llibertat-jaula-locas_0_2270173078.html) en el lliurament dels guardons. Aquell episodi va marcar, segons Duncan, un canvi en l'escena teatral. "Hem notat que, de mica en mica, hi comença a haver interès per abordar la qüestió -diu la dramaturga-. Però el millor que ens podria passar és que no fos un tema a tractar".

Recomanat per a tu

- ⊕ Quibi sucumbeix a la batalla de les plataformes i tanca després de només sis mesos (https://www.ara.cat/media/Quibi-batalla-plataformes-despres-nomes_0_2549745130.html)
- ⊕ Sàmper avisa que la pandèmia "pot aturar les eleccions" si no es pot garantir el dret a vot (https://m.ara.cat/politica/Samper-avisa-pandemia-aturar-eleccions_0_2549745156.html)
- ⊕ Tony Cokes fa ballar el Macba amb els seus vídeos dissidents (https://m.ara.cat/cultura/Tony-Cokes-ballar-Macba-dissidents_0_2549745247.html?utm_medium=social&utm_source=twitter&utm_campaign=ara)

Contingut relacionat

- + 'Negrata de merda' i altres microviolències quotidianes (/cultura/Negrata-merda-microviolencies-quotidianes_0_2243175667.html)
- + Jack Johnson, el gegant que va derrotar el racisme a cops de puny (/suplements/diumenge/jack-johnson-boxejador-gegant-derrotar-racisme_0_2484351553.html)
- + Polèmica al Lliure perquè un actor blanc interpreta un negre (/cultura/denuncien-Angels-America-invisibilitza-collectiu_0_2115388606.html)

Comparteix a facebook (https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://ara.cat/_97fa0658?s=f)

Comparteix a twitter (http://twitter.com/share?url=http%3A%2F%2Fara.cat%2F_97fa0658%3Fs%3Dt&via=ARAcultura&text=El%2C)